

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 431/08-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 16. decembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti V., a. s., K., zastúpenej advokátom JUDr. J. K., M., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 M Cdo 10/2007 z 28. júla 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti V., a. s., K., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. novembra 2008 doručená sťažnosť spoločnosti V., a. s., K. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 M Cdo 10/2007 z 28. júla 2008.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola účastníkom dovolacieho konania, v ktorom najvyšší súd o dovolaní sťažovateľky (žalobcu v pôvodnom konaní) rozsudkom sp. zn. 2 Cdo 81/2007, 2 Cdo 82/2007 z 29. apríla 2008 rozhodol tak, že jej dovolaniu vyhovel a zrušil druhostupňový rozsudok Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Co 222/2006 z 27. novembra 2006 vo výroku, ktorým krajský súd zmenil rozsudok Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 17 C 275/2003 zo 16. mája 2006 tak, že žalobu v časti nad sumu 10 219 206,50 Sk zamietol. Dovolanie žalovanej strany najvyšší súd ako neprípustné odmietol.

Na podnet žalovanej strany podal listom z 19. decembra 2007 generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) mimoriadne dovolanie. K dovolaniu sa vyjadril právny zástupca sťažovateľky listom z 20. februára 2008, v ktorom uviedol, že v tejto veci už bolo podané dovolanie zo strany sťažovateľky aj zo strany žalovanej strany, a preto namieta procesnú prekážku litispendencie s poukazom na ustanovenie § 83 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) a žiada predmetné konanie zastaviť. Najvyšší súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 1 M Cdo 10/2007 z 28. júla 2008 tak, že mimoriadnemu dovolaniu generálneho prokurátora vyhovel a zrušil rozsudok krajského súdu sp. zn. 1 Co 222/2006 z 27. novembra 2006 vo výroku, ktorým krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu sp. zn. 17 C 275/03 zo 16. mája 2006.

Sťažovateľka v sťažnosti ďalej uvádza: *«Senát najvyššieho súdu sa v cit. rozsudku s námietskou litispendencie vysporiadal slovami, citujem: „Právna úprava mimoriadneho dovolania však pripúšťa za podmienok stanovených v zákone, preskúmať rozhodnutia odvolacieho súdu aj z dovolacích dôvodov uvedených v § 243f ods. 2, písm. b) a c) O. s. p., nakoľko tieto neboli predmetom dovolacieho prieskumu v dovolacom konaní. Námietka žalobcu týkajúca sa procesnej neprípustnosti mimoriadneho dovolania je preto nedôvodná.“*

Ak si pozrieme ustanovenie § 243f ods. 2, písm. b) a c) O. s. p., tak zistíme, že práve tu sa hovorí, kedy mimoriadne dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu súdu.

Napadnuté rozhodnutie (rozsudok KS Prešov zo dňa 27. novembra 2006) nie je postihnuté inou vadou, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora je preto nedôvodné a nemožno ho oprieť o ustanovenie § 243e v spojení s § 243f ods. 1 O. s. p.

Ako som vyššie uviedol najvyšší súd v rozsudku zo dňa 29. apríla 2008, sp. zn. 2 Cdo 81/2007, 2 Cdo 82/2007, podrobne a vyčerpávajúco rozoberá, že dovolanie žalovanej je neprípustné.

Aj napriek právnomu názoru obsiahnutom v tomto rozsudku, ďalej napriek uplatnenej námietke litispendencie, najvyšší súd v senáte zloženom z JUDr. J. B., JUDr. M. D. a JUDr. O. T. rozsudkom zo dňa 28. júla 2008 dovolaniu generálneho prokurátora vyhovel a napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.»

Sťažovateľka je toho názoru, že najvyšší súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní vydal rozhodnutie, ktoré „zjavne nemá oporu v slovenskom právnom poriadku a ide o svojvoľné rozhodnutie“, ktorým došlo k porušeniu v sťažnosti označených práv sťažovateľky.

Na základe uvedeného sťažovateľka v závere sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd vo veci rozhodol týmto nálezom:

„1. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom, zo dňa 28. júla 2008, sp. zn. 1 M Cdo 10/2007, porušil základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom, zo dňa 28. júla 2008, sp. zn. 1 M Cdo 10/2007, porušil základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom, zo dňa 28. júla 2008, sp. zn. 1 M Cdo 10/2007, porušil právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi V., a. s., so sídlom v K., IČO:..., trovy právneho zastúpenia v sume 107.680,- Sk, na účet jeho právneho zástupcu JUDr. J. K. do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (2 úkony po 53.650,- Sk a 2 režijné paušály po 190,- Sk).“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. ústavy 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom

súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ak preskúmanie namietaného postupu, resp. rozhodnutia všeobecného súdu v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, ústavný súd považuje takúto sťažnosť za zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, II. ÚS 104/04).

Podstata námietok sťažovateľky spočíva v tvrdení, že v konaní najvyššieho súdu rozhodujúceho o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora existoval nedostatok jednej z procesných podmienok konania, ktorý predstavovala litispendencia, teda prekážka už začatého konania vedeného najvyšším súdom na základe podaného dovolania. Sťažovateľka preto rozhodnutie najvyššieho súdu o mimoriadnom dovolaní, ktorým bolo mimoriadnemu dovolaniu vyhovené, považuje za arbitrárne, nemajúce „*oporu v slovenskom právnom poriadku*“, ktoré ako také malo za následok porušenie jej základných práv v zmysle čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd preskúmal súvisiace podania a rozhodnutia najvyššieho súdu, rozsudok vydaný v dovolacom konaní sp. zn. 2 Cdo 81/2007, 2 Cdo 82/2007 z 29. apríla 2008 a rozsudok vydaný v konaní o mimoriadnom dovolaní sp. zn. 1 M Cdo 10/2007 z 28. júla 2008, aby zistil, či účinky výkonu právomoci najvyššieho súdu v konaní sp. zn. 1 M Cdo 10/2007 sú zlučiteľné s limitmi sťažovateľom označených článkov ústavy a dohovoru, ktorých porušenie namieta.

Žalovaná strana podala dovolanie proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 1 Co 222/2006 z 27. novembra 2006 dňa 28. decembra 2006 a prípustnosť dovolania založila na existencii zmätočného dôvodu v zmysle ustanovenia § 237 písm. b) OSP [ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania], pričom navrhla druhostupňový rozsudok krajského súdu sp. zn. 1 Co 222/2006 z 27. novembra 2006 a prvostupňový rozsudok okresného súdu sp. zn. 17 C 275/2003 zo 16. mája 2006 zrušiť a konanie v zmysle ustanovenia § 243b ods. 3 OSP zastaviť.

Najvyšší súd vo svojom rozsudku sp. zn. 2 Cdo 81/2007, 2 Cdo 82/2007 z 29. apríla 2008, ktorým rozhodoval o dovolaní jednak žalovanej strany, jednak sťažovateľky, dovolanie žalovanej strany odmietol ako neprípustné. O dovolaní sťažovateľky rozhodol tak, že mu vyhovel a druhostupňový rozsudok krajského súdu vo výroku, ktorým tento zmenil prvostupňový rozsudok okresného súdu tak, že žalobu v časti nad sumu 10 219 206,50 Sk zamietol, zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 19. decembra 2007 podal na základe podnetu žalovanej strany proti druhostupňovému rozsudku krajského súdu sp. zn. 1 Co 222/2006 z 27. novembra 2006 generálny prokurátor mimoriadne dovolanie, ktoré oprel o dôvod v zmysle ustanovenia § 243f ods. 1 písm. c) OSP [rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci]. Najvyšší súd podanému mimoriadnemu dovolaniu vyhovel a namietaným rozsudkom sp. zn. 1 M Cdo 10/2007 z 28. júla 2008 druhostupňový rozsudok krajského súdu sp. zn. 1 Co 222/2006 z 27. novembra 2006, ktorým tento potvrdil prvostupňový rozsudok okresného súdu sp. zn. 17 C 275/2003 zo 16. mája 2006, zrušil a vec mu rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

Z uvedených skutočností vyplýva, že dovolacie dôvody, ktoré uplatnila žalovaná strana pri podaní dovolania a pri podnete k mimoriadnemu dovolaniu, neboli totožné. Litispencia je nedostatkom procesnej podmienky konania, ak existuje v čase vydania meritórneho rozhodnutia. Rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 81/2007, 2 Cdo 82/2007 bolo vydané 29. apríla 2008 a zrušilo druhostupňový rozsudok krajského súdu sp. zn. 1 Co 222/2006 z 27. novembra 2006 vo výroku, ktorým tento zmenil rozsudok

prvostupňového súdu tak, že žalobu v časti nad sumu 10 219 206,50 Sk zamietol. Namietané rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1 M Cdo 10/2007 bolo vydané neskôr - 28. júla 2008, keď už boli známe účinky právomoci najvyššieho súdu uplatnenej na základe „riadneho“ dovolania, pričom toto namietané rozhodnutie zrušilo inú časť druhostupňového rozsudku krajského súdu sp. zn. 1 Co 222/2006 z 27. novembra 2006 (vo výroku, ktorým krajský súd potvrdil prvostupňový rozsudok).

Výsledné účinky uplatnenej právomoci najvyššieho súdu v prípade konania uskutočneného na podklade dovolania a v prípade konania uskutočneného na podklade mimoriadneho dovolania teda vzájomne nekolidujú, a nemožno preto hovoriť o skutkovej a právnej totožnosti veci, ktorá by vyvolávala litispendenciu v čase vydania namietaného rozhodnutia najvyššieho súdu.

V uvedenom prípade v konaní vedenom na základe mimoriadneho dovolania nešlo teda o nedostatok procesnej podmienky - existenciu už začatého konania v tej istej veci, a teda o svojvoľnú interpretáciu a aplikáciu právnej úpravy v rámci výkonu právomoci najvyššieho súdu, ktorá by znamenala arbitrárnosť namietaného rozhodnutia.

Ústavný súd vzhľadom na uvedené skutočnosti odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. decembra 2008